

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 341/07
24.05.2007. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Звездане Лутовац, Михаила Рулића и Мирјане Грубић, чланова већа, у правној ствари тужиоца ПП "АА", чији је законски заступник директор АБ, а пуномоћник АВ, адв., против тужених ФК "ББ", чији је законски заступник председник БА, а пуномоћник БВ, адв. и Општине Прокупље, коју по пуномоћју ОЈП заступа ВА, ради дуга, решавајући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Прокупљу Гж.968/06 од 9.11.2006. године, у седници одржаној 24.5.2007. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Окружног суда у Прокупљу Гж.968/06 од 9.11.2006. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Куршумлији П.277/05 од 8.5.2006. године у ставу првом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се туженици солидарно обавезу да му по основу дуга који проистиче из закљученог уговора о концесији у износу од 46.031.806,00 динара са законском затезном каматом почев од 26.7.2003. године па до коначне исплате, док је у ставу другом одлучено да свака страна сноси своје трошкове поступка.

Решавајући о жалбама тужиоца и тужених изјављених против те пресуде, Окружног суда у Прокупљу је пресудом Гж.968/06 од 9.11.2006. године у ставу првом изреке одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио пресуду првостепеног суда у ставу првом изреке, док је у ставу другом преиначио решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужилац да првотуженом на име трошкова првостепеног и другостепеног поступка исплати износ од 178.125 динара, а друготуженој на име трошкова првостепеног поступка износ од 140.625,00 динара, све у року од 15 дана од пријема отправка пресуде.

Против те пресуде Окружног суда у Прокупљу тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл.399. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. ст.2. тач.9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битних повреда из чл.361. ст.2. тач.12. ЗПП, на које се указује у ревизији, јер су нижестепени судови о свим одлучним чињеницама релевантним за правилну одлуку у овој парници дали довољно јасне, потпуне и правилне разлоге сагласно стању у списима и резултату изведених доказа.

На утврђено чињенично стање, које у смислу одредбе чл.398. ст.2. ЗПП не може бити предмет испитивања у ревизијском поступку, по оцени Врховног суда, правилно је примењено материјално право када је тужбени захтев одбијен.

Предмет овог спора је новчани износ који тужилац потражује од туженика по основу дуга који проистиче из закљученог уговора о концесији између тужиоца и првотуженог 26.7.2003. године и анекса истог уговора од истог дана.

Према утврђеном чињеничном стању спорни уговор о концесији закључен је са роком важења од 5 година, а према одредби чл.2. истог уговора концесија подразумева преузимање свих права и обавеза које је имао првотужени у моменту закључивања уговора од стране тужиоца, преузимањем свих права и обавеза везаних за управљање имовином фудбалског клуба, као и преузимање и комплетну организацију и руковођење фудбалским клубом. Првотужени се обавезао да ће право коришћења имовине које клуб има пренети на тужиоца без права отуђења ове имовине по било ком основу и да ће даном закључења уговора специфицирати све неизмирене обавезе које фудбалски клуб има према трећим лицима и те обавезе пренети на тужиоца, док се тужилац одредбом чл.5 уговора обавезао да ће са даном потписивања уговора преузети комплетно финансирање фудбалског клуба и измирити обавезе према друштвеној заједници и трећим лицима. Даље, одредбом чл.7. уговора предвиђено је да ће добит која се оствари пословањем фудбалског клуба у периоду важења овог уговора у целини припасти тужиоцу, док је у чл.8. предвиђено да тужиоцу припадају и нове инвестиције које се остваре у време трајања уговора. У

наведени уговор унет је и споразум да ће странке у року од 15 дана сачинити анекс уговора о одређеним конкретним питањима, као што су долазак и одлазак играча, обештећења, као и нека организациона питања. Истог дана између истих уговорача сачињен је анекс наведеног уговора, који у чл.2. предвиђа да уложени новац у дуговању ФК "ББ", "ГГ", играчима, разним предузећима у вредности од 124.000 ДМ после престанка уговора при преузимању клуба, да ли то била СО Прокупље или неки други концесионар треба измирити према тужиоцу, док је чл.5. анекса предвиђено да уколико дође до ранијег раскида грешком тужиоца писмено и сагласно направиће се записник о преузимању клуба и претходни новац уложен у клуб вратити оном ко га је уложио. За разлику од спорног уговора о концесији који је заведен код првотуженог под бројем 49. дана 25.11.1992. године, а код тужиоца под бројем 374 дана 26.11.1992. године и који је у име првотуженог потписао као овлашћено лице ДД који је у то време био председник председништва фудбалског клуба и према важећем Статуту једини био овлашћен на такво потписивање, наведени анекс уговора није заведен код уговорача, нити га је потписало овлашћено лице. Тај уговор је потписао сада пок. ПП који је у то време био секретар клуба и водио финансије, али без знања и сагласности председника клуба ГГ.

Уговор је раскинут пре истека уговорена рока, односно након протека периода од 4 године оставком датом од стране законског заступника тужиоца, што је констатовано у Закључку друготужене општине донетом на седници одржаној 27.6.1996. године где је наведено да се упознала са оставком генералног спонзора ФК "ББ".

Према одредбама Статута првотуженог важећег у време закључења и трајања спорног уговора, првотужени је друштвена организација у области физичке културе коју су основали радни људи и грађани ради организовања бављења фудбалом, а клуб представља председник скупштине, док га заступа председник председништва.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су правилно применили материјално право када су закључили да је потраживање тужиоца неосновано у односу на оба туженика.

Наиме, спорни уговор иако носи назив уговор о концесији, по својој садржини и предмету уговора, као и својству уговорача, не представља уговор о концесији у смислу Закона о концесији ("Службени гласник РС" бр.20/97, 22/97 и 25/97) важећег у време закључења истог. Концесија у смислу наведеног закона је право коришћења природног богатства или добра у општој употреби, која домаћем односно страном лицу уступа надлежни државни орган под посебно прописаним условима уз одговарајућу накнаду. Како се у овом случају не ради о праву коришћења природног богатства или добра у општој употреби, нити је један од уговорача надлежни државни орган, то се не може говорити да је међу странкама закључен уговор о концесији у смислу наведеног закона.

Следствено томе, правилан је закључак другостепеног суда да у таквој ситуацији спорни уговор треба тумачити сагласно одредби чл.99. Закона о облигационим односима. Такође је правилан и закључак нижестепених суда да је анекс спорног уговора ништав јер није потписан од стране овлашћеног лица у име првотуженог, па самим тим такав анекс и не производи правно дејство међу уговорачима.

Према одредби чл.99. ЗОО одредбе уговора примењују се онако како гласе, а при тумачењу спорних одредби не треба се држати дословно значења употребљених израза, већ треба изражавати заједничку намеру уговорача и одредбе тако разумети како то одговара начелима облигационог права утврђеним овим законом. То даље значи, да ако је јасан смисао оног што је уговором речено, нема потребе за његовим тумачењем, а уколико то није случај и ако се странке споре о смислу уговора, правну природу правног посла суд треба да утврди према садржини и циљу које су странке уговором желеле постићи, а не по називу правног посла.

У овом случају, тужилац је по спорном уговору преузео сва права и обавезе које је првотужени имао у моменту његовог закључења, истовремено стичући сва права и обавезе везане за управљање његовом имовином, без права отуђења у периоду важења уговора, с тим да му припада добит која се остварује у пословању фудбалског клуба и да му припадају нове инвестиције које се у том периоду остварују. Без обзира што је спорни уговор раскинут пре уговореног рока, а раскинут је на захтев тужиоца, тужиоцу не припада право на накнаду оног што је уложио у финансирање клуба и измиривање обавеза према друштвеној заједници и трећим лицима за време трајања уговора, па се неосновано у ревизији тужилац позива да му то право припада у складу са одредбом чл.132. ст.4. ЗОО, који се односи на дејство раскида уговора и који приписује да свака страна дугује другој накнаду због користи која је у међувремену имала од онога што је дужна вратити. Наведена законска одредба не односи се на реституцију оног што је једна уговорна страна код делимичног извршења уговора дала другој уговорној страни, што је предвиђено одредбом чл.132. ст.2. ЗОО, већ на посебну накнаду користи која је друга уговорна страна имала од тога што је дужна вратити. Ради се о посебној врсти накнаде која у овом спору није ни утврђивана, већ је вештачењем утврђиван износ потраживања тужиоца који се односи на измиривање финансијских обавеза првотуженог, а које је тужилац исплатио по анексу уговора и износа које је тужилац имао у финансирању фудбалског клуба у периоду важења уговора (чл.132. ст.2. ЗОО). Међутим, према ставу ревизијског суда тужиоцу не припада право на тражену накнаду ни по једном од наведених основа, јер код чињенице да је уговор раскинут од стране тужиоца а не споразумом уговорача, а да првотужени пре раскида није онемогућавао тужиоца да остварује претпостављену добит коју је закључењем спорног уговора очекивао од управљања и коришћења имовином првотуженог, обавезивањем првотуженог на исплату тражене накнаде би представљало повреду основних начела облигационог права, савесности и поштења и забране злоупотребе права садржаних у одредбама чл.12. и 13. Закона о облигационим односима.

односима.

Без значаја је истицање у ревизији тужиоца да спорни уговор не представља уговор о спонзорству са елементима алеаторности већ евентуално уговор о пословној сарадњи. Иако се ради о једној врсти уговора који није предвиђен Законом о облигационим односима, његовим закључењем настала су одређена облигационо правна дејства између уговорача која су престала да постоје даном одустанка тужиоца од извршења даљих уговорних обавеза односно раскидом истог, те судећи о правој намери уговорних страна, условима и околностима под којима се уговор извршавао у наведеном периоду, тужиоцу не припада право на тражену новчану накнаду.

То право не припада тужиоцу ни по спорном Анексу Уговора јер исти у име првотуженог није закључило овлашћено лице, па самим тим у односу на њега не може да производи правно дејство и ствара одређене обавезе преузете његовим закључењем, односно потписивањем.

Поред наведеног, судећи по споразуму тужиоца и првотуженог предвиђеног спорним уговором да ће уговорачи у року од 15 дана сачинити анекс уговора о одређеним питањима у које не спада и питање права тужиоца на повраћај уложених финансијских средстава у финансирање клуба и измиривање доспелих финансијских обавеза првотуженог према друштвеној заједници и трећим лицима, то првотужени није био дужан да спорним анексом преузима такве обавезе. У противном, поставља се питање смисла и циља закључења основног уговора и у чему се састоји правни интерес првотуженог на његово закључење. У том случају радило би се о добротом правном послу по коме би тужилац имао право да користи сву имовину првотуженог и води фудбалски клуб у уговореном периоду, а да за то нема према првотуженом никакве обавезе давања, што у сваком случају није био циљ и сврха закључења спорног уговора између њих као уговорача.

Тужбени захтев у односу на друготужену општину је неоснован због недостатка пасивне легитимације на њеној страни, јер она није страна уговорница, нити је оснивач првотуженог, па као последице закључења, односно раскида спорног уговора не могу да стварају било какве обавезе на њеној страни, како то правилно закључује другостепени суд.

Истицање у ревизији тужиоца да друготужена током читавог поступка није истакла приговор пасивне легитимације на њеној страни не стоји, јер је то друготужена учинила у свом писменог поднеску од 1.10.2004. године изјашњавајући се о проширењу тужбе у односу на њу, и при томе је остала све до закључења главне расправе.

Са напред изнетих разлога, Врховни суд је применом чл.405. ст.1. ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа - судија

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дм